

Dotazy a odpovědi k dani silniční – pro zdaňovací období 2023

Pozn. *Lhůta pro podání daňového přiznání za rok 2023 je do 31.1.2024.*

Dotaz č. 1

V roce 2022 byl zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, novelizován. Bylo touto novelou nějak změněno u vozidel vymezení předmětu silniční?

Zákonem č. 142/2022 Sb., který novelizoval kromě jiného zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, byly provedeny změny ve zdaňování vozidel. Tento zákon nabyl účinnosti od 1. 7. 2022, přičemž podle přechodných ustanovení se použije za celé zdaňovací období 2022, tj. má zpětnou účinnost od 1. 1. 2022. Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění zákona č. 142/2022 Sb., se použije i pro zdaňovací období 2023.

Předmětem daně silniční je zdanitelné vozidlo, kterým se pro účely daně silniční rozumí silniční vozidlo kategorie N2 nebo N3 a jejich přípojná vozidla kategorie O3 nebo O4, pokud jsou registrována v registru silničních vozidel v České republice.

Zdanitelným vozidlem (resp. vozidlem, které není předmětem daně) však nejsou následující vozidla:

- a. s přidělenou zvláštní registrační značkou podle zákona upravujícího podmínky provozu vozidel na pozemních komunikacích,
- b. kategorie N podkategorie
 1. vozidlo zvláštního určení nebo
 2. terénní vozidlo zvláštního určení nebo
- c. kategorie O s kódem druhu karoserie DA.

Kategorie vozidel **N** zahrnuje motorová vozidla konstruovaná a vyrobená především pro přepravu zboží a dělí se na:

- **Kategorii N1** – motorová vozidla s maximální hmotností nepřevyšující 3,5 tuny,
- **Kategorii N2** – motorová vozidla s maximální hmotností převyšující 3,5 tuny, ale nepřevyšující 12 tun,
- **Kategorii N3** – motorová vozidla s maximální hmotností převyšující 12 tun.

Kategorie vozidel **O** zahrnuje přípojná vozidla a dělí se na:

- **Kategorii O1** – přípojná vozidla s maximální hmotností nepřevyšující 0,75 tuny,
- **Kategorii O2** – přípojná vozidla s maximální hmotností převyšující 0,75 tuny, ale nepřevyšující 3,5 tuny,
- **Kategorii O3** – přípojná vozidla s maximální hmotností převyšující 3,5 tuny, ale nepřevyšující 10 tun,
- **Kategorii O4** – přípojná vozidla s maximální hmotností převyšující 10 tun.

Lze tedy shrnout, že předmětem daně jsou nákladní automobily (včetně skříňových automobilů a tahačů) kategorie N2, N3 s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny a jejich přípojná vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny (kategorie O3, O4). Výše daně pro zdanitelná vozidla je stanovena až pro vymezená vozidla s největší povolenou hmotností 12 tun a více a jejich přípojná vozidla s největší povolenou hmotností 12 tun a více. V praxi to znamená, že daň silniční se platí až za vybraná vozidla s největší povolenou hmotností 12 tun a více a jejich přípojná vozidla s největší povolenou hmotností 12 tun a více. Vozidlo kategorie O s kódem druhu karoserie DA je návěs, který není předmětem daně silniční.

Dotaz č. 2

Podnikatel – fyzická osoba má v majetku pouze osobní automobily, které používá k podnikatelské činnosti. Bude za rok 2023 podnikatel za tyto automobily platit daň silniční a podávat daňové přiznání?

V roce 2023 (stejně tak již v roce 2022) jsou předmětem silniční daně silniční vozidla kategorie N2 a N3 a jejich přípojná vozidla kategorie O3 nebo O4, pokud jsou registrovaná v registru silničních vozidel v České republice. Osobní automobil je vozidlem kategorie M1 a není předmětem daně silniční, proto se za toto vozidlo nebude platit daň a ani se nebude uvádět do daňového přiznání. Pokud tedy podnikatel vlastní pouze osobní automobily a není vlastníkem ani provozovatelem jiných vozidel podléhajících dani, nebude podávat daňové přiznání.

Dotaz č. 3

Jsem podnikatel a vlastním osobní automobil, který jsem v roce 2023 používal k podnikání a uplatňoval jsem na něho paušální výdaj na dopravu. Budu jej muset uvést v daňovém přiznání a zaplatit daň silniční, když jsem si uplatnil paušální výdaj na dopravu ve výši 60 000 Kč?

Osobní automobil není již od roku 2022 předmětem daně silniční, proto ani za rok 2023 se nebude uvádět do daňového přiznání, ani se z něho nebude platit daň silniční, a to ani pokud jste uplatňoval v tomto roce paušální výdaj na dopravu motorovým vozidlem ve smyslu § 24 odst. 2 písm. zt) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Dotaz č. 4

Kdy je termín pro podání daňového přiznání k dani silniční za rok 2023 a která vozidla se do něho uvádí?

Poplatník je povinen podat řádné daňové přiznání k dani silniční, pokud se v něm uvádí alespoň jedno zdanitelné vozidlo, a to nejpozději do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období, tj. v tomto případě do 31. 1. 2024. V daňovém přiznání se uvádí pouze zdanitelné vozidlo,

- a. za které je dílčí daň (tj. daň za vozidlo) vyšší než 0 Kč,
- b. za které se uplatňuje sleva na dani nebo
- c. které je osvobozeno, pokud by jinak dílčí daň za něj byla vyšší než 0 Kč.

V daňovém přiznání se však neuvádí zdanitelné vozidlo osvobozené podle § 3 odst. 1 písm. d) bodu 1., zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, tj. pokud je poplatníkem diplomatická mise nebo konzulární úřad, je-li zaručena vzájemnost.

Dotaz č. 5

Právnícká osoba vlastní 2 osobní automobily, které používá za účelem zajištění příjmů, dále je vlastníkem nákladního automobilu o hmotnosti 4 tuny a nákladního automobilu o hmotnosti 16 tun, který používá výlučně k zabezpečení sjízdnosti pozemní komunikace na základě pověření jejího vlastníka. Má povinnost podat do 31. 1. 2024 daňové přiznání k dani silniční? Pokud ano, která vozidla v něm uvede?

Ve smyslu § 15 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, má tato právnícká osoba povinnost podat daňové přiznání a uvést v něm nákladní automobil o hmotnosti 16 tun, a to i přesto, že je od daně osvobozen podle § 3 odst. 1 písm. d) bodu 4 cit. zákona

a daň bude nulová, neboť bez zohlednění osvobození by u něho byla dílčí daň vyšší než 0 Kč

Dotaz č. 6

Je nutné se k dani silniční zaregistrovat a platit zálohy na daň silniční?

K dani silniční se již od roku 2022 zrušila povinnost registrace (novela zákona o dani silniční č. 142/2022 Sb.). Registrační povinnost vzniklá před nabytím účinnosti novely zanikla dnem 1. ledna 2022 ze zákona. Proto poplatník nemusel za účelem zrušení registrace činit žádné úkony a rozhodnutí o zrušení registrace se v takových případech nevydávalo.

Od roku 2022 byla zrušena **i zálohová povinnost k dani silniční**. Pokud poplatníkovi vznikl z důvodu platby zálohy vratitelný přeplatek, doporučujeme si o jeho vrácení požádat v souladu s daňovým řádem.

Dotaz č. 7

Vlastním nákladní automobil, který budu uvádět v daňovém přiznání roku 2023 a platit daň. Datum první registrace automobilu je 12. 6. 2022. Mohu si uplatnit snížení sazby podle § 6 odst. 6 z titulu první registrace vozidla ve výši 48% jako v roce 2021?

Již od roku 2022 nelze uplatnit snížení sazby daně podle § 6 odst. 6 zákona č. 16/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, z titulu první registrace. Zákon č. 142/2022 Sb., který novelizoval zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, měl mimo jiné zrušit § 6 zákona o dani silniční, protože právní úprava sazby daně byla beze zbytku nahrazena novou úpravou výše daně podle § 5 zákona o dani silniční a výpočtu daně podle § 12a zákona o dani silniční. V důsledku legislativně technické chyby v průběhu projednávání návrhu však ke zrušení § 6 nedošlo, i když to bylo zamýšleno a jednoznačně to vyplývá z obsahu a systematiky zákona. Uvedené ustanovení je však pro zdaňovací období 2023 obsolentní a bude s účinností od 1. 1. 2024 zrušeno zákonem č. 432/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a další související zákony.